

SADRŽAJ

ABECEDARIJ AUTORA	5
Ilirizam: konflikt romantizma i didaktike.....	7
Kakav je tipičan ilirac	7
Dimitrija Demeter: Utemeljitelj romantičarske drame	8
Teuta i Demetrije, ali Hvaranin	9
Mongoli na Grobniku, Mađari u Hrvatskoj	10
Romantičarski mitovi.....	11
Ivan Kukuljević Sakcinski govori u Saboru 1843.....	11
Zahtijevanja naroda	12
Pjesnik, pripovjedač i dramatičar	13
Putopisi	14
Biografije i antologije	14
Akademik kojemu nije trebala Akademija.....	15
Stanko Vraz, prvi sistematični književni kritičar	16
Pjesnik <i>Dulabija</i>	17
<i>Glasi iz dubrave žeravinske i Gazele</i>	19
Ironijski registar	20
Petar Preradović, pjesnički alter ego bana Jelačića	20
Ljudskom srcu uvijek nešto treba	21
Carski general i romantičarski lirik	22
Niccolo Tomaseo između dvije domovine	24
Humaniziranje nacije	24

Nemirni Dalmatinac.....	25
Tommaseov protivnik Natko Nodilo	26
Čovjek koji je desetljećima dominirao Hrvatskom	27
Ne ja nego Hrvatska.....	28
Pjesnik i političar Ivan Mažuranić	28
Dopuna Gundulićeva Osmana	29
<i>Smrt Smail-age Čengića</i> , njezini protivnici i laudatori.....	30
Ban	31
Između egzotičnog i pragmatičnog.....	32
Nova duhovnost i nova društvenost.....	32
Prije Šenoe.....	33
Ilirsko žensko pismo	34
Dnevnik Dragojle Jarnević	35
Sentimentalno putovanje Antuna Nemčića.....	35
Učenik Heineov ali i Sterneov.....	36
Lekcija o domoljublju.....	37
Prvi veliki pisac iz pokrajine.....	39
Matija Mažuranić putuje u Bosnu	39
Ilirski realist	41
Tomo Blažek, pisac <i>Političkih pjesama</i>	41
Hrvatska je ostala bez Sabora	43
Eksplozivna priroda Mirka Bogovića.....	43
Pjesnik <i>Bijedne Mare</i>	45
Čudni Ličanin Fran Kurelac.....	45
Vatroslav Jagić između filologije i patriotizma	47
Najvažniji slavist svoga vremena	49
Južnoslavenski identiteti i njihove opcije.....	50
Novi pravci europskog razvoja.....	51
Eugen Kvaternik, junak novog kova	51

Muza mu se zvala Politika	52
Urotnik u ličkoj pustoši	53
Što Kvaternik nije htio shvatiti.....	54
Hrvatski Ciceron i Sokrat, vizionar Ante Starčević.....	55
Vrijeme zbunjenosti	56
Dubrovčanin u Beogradu	56
Imbro Tkalac, razmetni ilirski sin.....	57
Još jedan Ahasver.....	58
Ivan Perkovac, književnik iz gluhog doba.....	59
Žrtva teških književnih prilika.....	60
Janko Jurković: U prozi reci hljebu hljeb	61
Korajac, popisivač ćaknutih fragmenata.....	62
Lorković piše roman o Nemčiću.....	63
August Šenoa pregledava književni krajolik.....	64
Najučeniji hrvatski esteti i njegove retrogradne idile	65
Franjo Marković, pisac prejakih riječi.....	66
Grga Martić, bosanski Homer i Markovićev antipod.....	67
Vukelić, pjevač s brida smrti.....	68
Jedan hrvatski parnasovac	70
Franjo Ciraki, glas iz Zlatne doline.....	71
Novi odnos prema povijesti u <i>Florentinskim elegijama</i>	72
August Harambašić, najosobniji postromantički pjesnik	73
Prosvjednik i pjesnik grotesknih spojeva	74
Pjesnik doma i drage.....	75
August Šenoa: Budimo realistični	77
Novi hrvatski čitatelji	78
Godine učenja	78
Rastvaranje zatamnjenih prostora.....	79
Šenoa osvaja središnju kazališnu scenu.....	80

Stihovi	80
Urednik <i>Vienca</i>	81
Prozno uvježbavanje građanske Hrvatske	82
Povijest kao akter suvremenosti	83
Kletva	84
Osjećaj za matematiku književne forme	84
Prevlast lirskog stila i estetiziranja stvarnošću	85
Rikard Jorgovanić, prvi vjesnik modernizma	87
Prvi hrvatski fantastičar	88
Vrijeme povijesnih romana	90
Josip Eugen Tomić, pisac angažiranih fabulacija	90
<i>Melita</i> , fatalna žena	92
Pučki igrokaz <i>Novi red</i>	92
Tomić izbjegava temeljne kontradikcije društva	93
Eugen Kumičić, prvi moderni pisac iz Istre	94
Deklarativni naturalist	95
Prvi prozni zapisnik kapitalizma	96
Roman o uroti kao program pravaštva	97
Fiziologije malograđanskog života	98
Rađanje novog proznog stila	98
Ban Khuen kolonizira Hrvatsku	99
Zemlja suvišnih ljudi	100
Mit o banu Jelačiću	101
Historiografija se modernizira	101
Naraštaj domaćih erudita	102
Kritičari i književna praksa	104
Nikola Andrić i Vladoje Dukat, književni popularizatori	105
Lujo Vojnović, povjesničar izvrsnog stila	106
Žene o književnosti	107

Ante Kovačić, kritičan i pomalo nervozan	108
Pravaški liberal protiv ilironostalgičara	109
<i>Fiškal</i> i druge proze	110
Ante Kovačić objavljuje kraj starije proze	111
<i>U Registraturi</i> , roman koji je progutao hrvatsku stvarnost ..	112
Rasuti lirski teret	113
Josip Kozarac, učenik Turgenjeva i Zole	113
Među svjetlom i tminom	114
Slavonski Tartuf	115
Jagoda Truhelka, glas s dugim trajanjem	116
Ksaver Šandor Gjalski, pisac s paralelnim biografijama	118
Paradoks zvan Gjalski	118
Opisivač trulih hrvatskih domova	119
U noći	120
Razorne knjige o Borislaviću, Radmiloviću	121
Najava iracionalizma i dekadentizma	122
Silvije Strahimir Kranjčević, govornik osobne i domovinske tuge	123
Krist iz provincije	125
Posljednji vates	126
<i>Lišće</i> Frana Mažuranića	127
Majstor gnomskih vrsta	128
Avanturizam ne stanuje u hrvatskim knjigama	128
Maritimni pripovjedač Juraj Carić	129
Fiziologija primorskog građanstva	130
<i>Posljednji Stipančići</i> Vjenceslava Novaka	131
Proze s tezom	132
Pesimistična lekcija istine	132
Janko Leskovar, preteča psihološke proze	134
Misao na vječnost	135

Kako fiksirati neizrecivost	136
Ivo Vojnović, galantni konte i siromašni činovnik	137
Od Augusta Šenoe do Iva Andrića	138
Na Mihajlu.....	139
Europska istodobnost.....	140
Homo spat ili tri jednočinke o propasti mitskog Grada	141
Stilski i životni konglomerat.....	142
Trogirski patricij u Beogradu	143
Kozarčev roman o slavonskom bekriji Đuki Begoviću	144
Paradoksalni karakter autora moderne Hasanaginice.....	145
Orijentalni bohem Musa Ćazim Ćatić.....	147
Svijet kojega se vidjelo još jedino u zrcalu	147
Legenda o pjesniku	148
Egzotična lirika Vladimira Vidrića	149
Pjesme su mu zaleđena glazba	150
Dinko Šimunović, veliki prozaik artizma i modernizma.....	151
Boja, Srna i Salko	153
Neuspjeh s dugim formama	154
AGM ili doba književnog prevrata.....	155
Dobro misliti a zločesto pisati	156
Matošev dugi povratak u domovinu.....	156
Matoševa književna akademija.....	157
Homo politicus	157
Proze	158
Putopisi	160
Lirika Antuna Gustava Matoša	161
Najuporniji dramatičar moderne Srđan Tucić.....	161
Slučaj Kosor ili kako prebroditi jezičnu zapreku	163
Drastične slike i eruptivni stil	164

Požar strasti	166
Marjanovićev književni pragmatizam	167
Modernistički programi i manifesti	168
Tekstovi iz donesenog materijala	169
Kontradiktorni artisti: Dežman, Livadić i Pilar	171
Kazališni obnovitelj Stjepan Miletić	172
Urbani duh Vladimira Lunačeka	174
Analitički duh Milutina Cihlara Nehajeva	174
Pisao je jezgrovito, mislio sređeno	175
Kazališni pisac i novelist	176
Povijest jednog našeg čovjeka ili <i>Bijeg</i>	177
Životna priča Krste Frankopana	178
Zatučeni medijevalist	179
Branko Vodnik između književnosti i filologije	180
Teslina utopija	181
Ivan Meštrović, pisac za vlastitu ladicu	183
Ante Tresić-Pavičić ili diletantski višak energije	185
Neoromantik i vitalist	186
Vladimir Nazor traga za nacionalnim arhetipovima	188
Otkriće čakavštine u Istri	189
Partizanska avantura	190
Kozmička snaga domovine	191
Susret stvarnosti i mitologije	192
Zla kob vremena	193
Kajkavski impresionist Dragutin Domjanić	194
Slikovni jezik djetinjstva	195
Marija Jurić i njezin poučak o ženskom pismu	196
Ivana Brlić-Mažuranić priča priče iz davnine	198
Osjećaj za malo	200

Napad na inerciju tradicionalnog jezika.....	201
Janko Polić Kamov, pisac <i>Ištipane hartije i Psovke</i>	202
Nestrpljiv i preuranjen	202
Viviskecija kaljuže	203
Zenit ili balkanski dadaizam	204
Prva globalizacija	205
Politika novog kursa	206
Galovićeva smrt u mačvanskom rovu	207
Z mojih bregov	208
Tvorac lirskih krhotina	209
Donadinijev karnalni odnos s avangardom	210
Patologija umjetnika	212
Antun Branko Šimić najslavniji pjesnik prokletnik	213
Tamna i tajanstvena poezija.....	214
Nemilosrdni sudac.....	215
Plavi konjanik hrvatske poezije	215
Ispod Matoševa šešira	217
Sladunjavi petrarkist Mihovil Nikolić.....	217
Braća.....	218
Jedan retrogradni Istranin	219
Splicanin Uvodić.....	220
Što je središnji tijek hrvatske književnosti?	221
Novi elitizam za mase.....	222
Milan Begović zadobiva naklonost publike	223
U teatru	223
Dinamični politički liberal	224
Nove muze u rukama praktičnih ljudi	225
Književnik kao svećenik običnosti	226
Pustolov pred vratima	227

Saga o hrvatskoj Penelopi	227
Nepravda	228
Nastaju carstva zla	229
Govor mržnje kao državna politika	230
Vulkanska osobnost Miroslava Krleže	231
Zov politički angažirane književnosti	232
Krležin nepregledni opus.....	233
Legende	234
Cesarčev sudrug	236
Deset krvavih godina	237
Vrijeme Glembajevih ili godine zaokreta	238
Obračuni s njima.....	239
U ratnom sanatoriju	241
Roman o Latinoviczu	241
Na rubu pameti	242
<i>Balade Petrice Kerempuha</i> kao pravaški priručnik.....	242
<i>Banket u Blitvi</i> i poslije.....	243
Zastave i Aretej	245
Pisac i njegov maršal	246
Zastrašujuće buđenje kolektiva.....	246
Tin Ujević, pjesnik pomaknutog avangardizma.....	247
Programatski <i>Oproštaj</i>	248
Ujević marginu pretvara u središte.....	249
Ironični trubadur	250
Svemirsko pobratimstvo ili panteizam	251
Legendarni pjesnik na vrhu Parnasa	252
Lakoća forme u lirici Gustava Krkleca.....	253
Pjesnik terapijskih slika i ritmova	254
Kako se Đuro Sudeta opraštao od života	255

Ruka pobožnog dječaka	256
Nikola Šop ili moćan glas prikovan uz postelju.....	257
Metafizika pijetlova	257
Astralne pastorage.....	259
Josip Horvat, lucidni svjedok	260
Portretist političkog zvjerinjaka	261
Tito, sin Maje Ružičke Strozzi	262
Mesarić i Senečić otkrivaju kazališnu publiku.....	263
Liječnik dramatičar.....	264
Slavko Batušić, strastveni putnik	265
Rijetka i elegantna naobraženost.....	266
Vjekoslav Majer, posljednji književni purger	267
Ekscentrični značajevi i urbani stereotipi	268
Apsurdna smrt Ive Kozarčanina	269
Tuđa žena.....	270
Romani radikalnog pesimizma	270
Kikićeve izglednule kasabe	272
Angažirani dječji pisac Mato Lovrak	273
Mediterranci	273
Sida Košutić i načela narodne individualnosti	274
Proza o Ciganima.....	275
Zdenka Marković i književni aristokratizam	276
Žene o nedokučivosti muškaraca	277
Pjesnik iz Rastušja.....	277
Kako sljubiti riječi sa stvarima	278
Osjećaj za književnu realiju.....	279
Lirika nestanka	279
Egzistencijalistički tonovi i mistika malih stvari	280
Dobriša Cesarić, romantičar gradskih veduta.....	282

Privid minimalističkog registra.....	283
Pučke pjesme o samoći	284
Ideja povratka.....	285
Dva Istranina.....	285
Argumenti balkanskih sukoba	288
Ivo Andrić diplomat.....	289
Mladi Andrić	290
Pisac povijesnih kronika	291
<i>Prokleta avlija</i> ili poučak o pričanju.....	293
Bosna, zemlja koje više nema.....	293
Nekoliko beogradskih književnih karijera	294
Historičar, filolog i enciklopedist.....	297
Profesori	299
Redatelj i njegov intendant.....	302
Završava kratkotrajni privid balkanskog mira	303

• PASJE NOVELETE

• VELO MISTO - prvi di

• VELO MISTO - drugi di

Ferdo Šišić

• POVIJEST HRVATA

Pregled povijesti hrvatskog naroda 1 dio

• POVIJEST HRVATA

Pregled povijesti hrvatskog naroda 2 dio

Alberto Fortis

• PUT PO DALMACIJI

Marko Polo

• MILION - Putovanja Marka Pola

ABECEDARIJ AUTORA

Alfirević, Frano 274	Gjalski, Ksaver Šandor (Ljubo Babić) 118
Andrić, Ivo 288	Harambašić, August 73
Andrić, Nikola 105	Horvat, Josip 260
Angielinović, Danko 273	Ibler, Janko 105
Badalić, Josip 301	Jagić, Vatroslav 47
Batušić, Slavko 265	Jarnević, Dragojla 34
Begović, Milan 222	Ježić, Slavko 298
Benešić, Julije 303	Jorgovanić, Rikard 87
Blažek, Tomo 41	Jurić, Marija Zagorka 196
Bogović, Mirko 43	Jurković, Janko 60
Botić, Luka 44	Jušić-Seunik, Zdenka 277
Brlić-Mažuranić, Ivana 198	Kikić, Hasan 272
Car Emin, Viktor 219	Klaić, Vjekoslav 101
Carić, Juraj 129	Kolendić, Petar 295
Cesarić, Dobriša 282	Korajac, Vilim 62
Cettineo, Ante 295	Korbler, Đuro 103
Cihlar Nehajev, Milutin 174	Kosor, Josip 164
Ciraki, Franjo 71	Košutić, Sida 274
Čerina, Vladimir 212	Kovačić, Ante 108
Čedomil, Jakša (Jakov Čuka) 104	Kozarac, Ivan 145
Čatić, Musa Čazim 147	Kozarac, Josip 113
Čipiko, Ivo 143	Kozarčanin, Ivo 269
Deanović, Mirko 300	Kranjčević, Silvije Strahimir 123
Demeter, Dimitrija 8	Krklec, Gustav 253
Dežman, Milivoj 171	Krleža, Miroslav 231
Domjanić, Dragutin 194	Kukuljević, Ivan Sakcinski 11,12
Donadini, Ulderiko 210	Kulundžić, Josip 294
Dukat, Vladoje 105	Kumičić, Eugen 94
Feldman, Miroslav 264	Kurelac, Fran 45
Francev, Franko 299	Kvaternik, Eugen 51
Galović, Fran 207	Leskovar, Janko 134
Gavella, Branko 302	

- Livadić, Branimir 171
Lorković, Blaž 63
Lovrak, Mato 273
Lunaček, Vladimir 174
Majer, Vjekoslav 267
Marjanović, Milan 168
Marković, Franjo 64
Marković, Zdenka 276
Martić, Grga 67
Matić Tomo 300
Matoš, Antun Gustav 155
Mažuranić, Fran 127
Mažuranić, Ivan 27
Mažuranić, Matija 39
Mesarić, Kalman 263
Meštrović, Ivan 183
Micić, Ljubomir 204
Milčetić, Ivan 103
Miletić, Stjepan 172
Miličić, Sibe 295
Mirković, Mijo (Mate Balota) 285
Nazor, Vladimir 188
Nemčić, Antun 35
Nikolić, Mihovil 217
Nodilo, Natko 26
Novak, Viktor 296
Novak, Vjenceslav 130
Ogrizović, Milan 145
Palmović, Andrija 70
Perkovac, Ivan 59
Pasarić, Josip 105
Petravić, Ante 104
Pfanova, Dora 277
Pilar, Ivo 171
Polić Kamov, Nikola 218
Polić Kamov, Janko 202
Politeo, Dinko 104
Preradović, Petar 20
Prohaska Dragutin 297
Pucić, Medo 56
Senečić, Geno 273
Starčević, Ante 54
Strozzi, Tito 262
Sudeta, Đuro 255
Šenoa, August 77
Šerpel, Milivoj 103
Šimić, Antun Branko 213
Šimić, Stanislav 218
Šimunović, Dinko 151
Šišić, Ferdo 297
Šop, Nikola 257
Šufflay, Milan 179
Tadić, Jorjo 296
Tadijanović, Dragutin 277
Tesla, Nikola 182
Tkalac, Imbro 57
Tomić, Josip Eugen 90, 91
Tommaseo, Niccolo 24
Torbarina, Josip 301
Tresić-Pavičić, Ante 185
Truhelka, Jagoda 116
Tucić, Srđan 161
Ujević, Tin 247
Ujević Mate 299
Uvodić, Marko 220
Vidrić, Vladimir 148
Vilović, Đuro 295
Vodnik Drechsler, Branko 180
Vojnović, Ivo 137, 138
Vojnović, Lujo 106
Vraz, Stanko 16
Vujčić-Laszowski, Ivanka 275
Vukelić, Lavoslav 68
Vukotinović, Ljudevit 7
Wiesner, Ljubo 217

Ilirizam

Ideologe hrvatske kontinuitet. Zato s nosti, ali su se je baštinom stare Gr imao je u svojoj p sinteza pokazala s i u tadašnjim eur doba, Aleksandar lako shvatljivi ako samo na iskustvim ti. Njihov romanti način mnogo bliži Hrvatskoj, kao i u ljeća bila impregni od Poljaka i Nijema vini "da je kao zdr uspavane energije. građanski osviješte naraštaj iskonstru Južnih Slavena. Nj pronađu strateški č ne su im više kultu veću ulogu u formi učenjaci negoli veli

U tridesetim god ti, nažalost, domini letant značilo je u ta najznamenitijih tad Vukotinović. U svin